

การเปรียบเทียบความรู้ เรื่องการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร

นางสาวปริศนา ใจทน

ศูนย์วิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคำหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาประถมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2529

ISBN 974-567-367-6

013673

I 16504549

A COMPARISON OF KNOWLEDGE IN ENVIRONMENT CONSERVATION AND ITS
APPLICATION IN DAILY LIFE OF PRATHOM SUKSA SIX STUDENTS
IN ELEMENTARY SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION OF
THE BANGKOK METROPOLITAN ADMINISTRATION

Miss Prisana Chaithon

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Education

Department of Elementary Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1986

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การเปรียบเทียบความรู้เรื่องการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและ
การนำไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร

โดย

นางสาวปริศนา ไชยทอง

ภาควิชา

ประถมศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดวงเดือน อ่อนน่วม

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัย
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าวิทยานิพนธ์

[Signature]
.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรภักดิ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

[Signature]
.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ทศนา แชนมณี)
[Signature]
.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์รุจิระ สุภรณ์ไพบูลย์)
[Signature]
.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดวงเดือน อ่อนน่วม)

ฉันทินท์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์   การเปรียบเทียบความรู้ เรื่องการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
และการนำไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร

ชื่อนิสิต   นางสาวปริศนา ใจทน

อาจารย์ที่ปรึกษา   ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดวงเดือน อ่อนน้อม

ภาควิชา   ประถมศึกษา

ปีการศึกษา   2529

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบความรู้ เรื่องการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและความสามารถในการนำไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยรวมและแยกเพศ และเพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการนำความรู้ เรื่องการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมไปใช้ในชีวิตประจำวันระหว่างนักเรียนที่มีความรู้ต่างกันโดยรวมและแยกเพศ

สมมติฐานการวิจัย

1. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความรู้ เรื่องการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมสูงกว่าความสามารถในการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน
2. นักเรียนเพศเดียวกันในชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความรู้ เรื่องการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมสูงกว่าความสามารถในการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน
3. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีความรู้ เรื่องการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมสูง มีความสามารถในการนำไปใช้ในชีวิตประจำวันมากกว่านักเรียนที่มีความรู้ปานกลางและต่ำ

4. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีความรู้เรื่องการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ปานกลางมีความสามารถในการนำไปใช้ในชีวิตประจำวันมากกว่านักเรียนที่มีความรู้ต่ำ

5. นักเรียนเพศเดียวกันในชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีความรู้เรื่องการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมสูงมีความสามารถในการนำไปใช้ในชีวิตประจำวันมากกว่านักเรียนที่มีความรู้ปานกลางและต่ำ

6. นักเรียนเพศเดียวกันในชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีความรู้เรื่องการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมปานกลางจะมีความสามารถในการนำไปใช้ในชีวิตประจำวันมากกว่านักเรียนที่มีความรู้ต่ำ

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2528 ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 16 โรงเรียน รวม 476 คน การสุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มแบบกลุ่มหลายชั้นตอน เครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมี 2 ชุดคือ ชุดแรกเป็นแบบทดสอบความรู้เรื่องการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ชุดที่สองเป็นแบบทดสอบการนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน ข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์ด้วยการทดสอบค่าที (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และการทดสอบอัตราส่วนด้วยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe' Test for all possible comparison)

สรุปผลการวิจัย

1. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความสามารถในการนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันสูงกว่าการมีความรู้ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05
2. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เพศเดียวกัน มีความสามารถในการนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันสูงกว่าการมีความรู้ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05
3. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีความรู้เรื่องการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมสูง มีความสามารถในการนำไปใช้ในชีวิตประจำวันสูงกว่านักเรียนที่มีความรู้เรื่องการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ปานกลาง และต่ำ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

4. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีความรู้เรื่องอนุรักษสิ่งแวดลอม ปานกลาง มีความสามารถในการนำไปใช้ในชีวิตประจำวันสูงกว่านักเรียนที่มีความรู้ เรื่องการอนุรักษสิ่งแวดลอมต่ำ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

5. นักเรียนชายและหญิงที่มีความรู้เรื่องการอนุรักษสิ่งแวดลอม สูงมีความสามารถในการนำไปใช้ในชีวิตประจำวันสูงกว่านักเรียน เพศเดียวกัน ที่มีความรู้เรื่องการอนุรักษสิ่งแวดลอมปานกลางและต่ำ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

6. นักเรียนชายและหญิงที่มีความรู้เรื่องการอนุรักษสิ่งแวดลอม ปานกลาง มีความสามารถในการนำไปใช้ในชีวิตประจำวันสูงกว่านักเรียนเพศ เดียวกันที่มีความรู้เรื่องการอนุรักษสิ่งแวดลอมต่ำ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title A Comparison of Knowledge in Environment Conservation and its Application in Daily Life of Prathom Sukso Six Students in Elementary Schools under the Jurisdiction of the Bangkok Metropolitan Administration

Name Miss Prisana Chaithon

Thesis Advisor Assistant Professor Duangduen Onnuam, Ph.D.

Department Elementary Education

Academic Year 1986

ABSTRACT

Purposes

The purposes of this study were (1) to compare the knowledge in environment conservation and its application in daily life of Prathom Suksa Six students: with and without classified by sex, and (2) to compare abilities to apply knowledge in daily life of Prathom Suksa Six students among students with different levels of knowledge: with and without classified by sex.

Hypotheses

1. Prathom Suksa Six students had knowledge in environment conservation more than abilities to apply knowledge in daily life.
2. Prathom Suksa Six students, both males and females, had knowledge in environment conservation more than abilities to apply knowledge in daily life.
3. Prathom Suksa Six students with different levels of knowledge in environment conservation had different abilities to apply knowledge in daily life as follows:

3.1 Students with high level of knowledge in environment conservation had higher abilities to apply knowledge in daily life than students with average and low level of knowledge.

3.2 Students with average level of knowledge in environment conservation had higher abilities to apply knowledge in daily life than students with low level of knowledge.

4. Prathom Suksa Six students, both males and females, with different levels of knowledge in environment conservation had different abilities to apply knowledge in daily life as follows:

4.1 Students with high level of knowledge in environment conservation had higher abilities to apply knowledge in daily life than students with average and low levels of knowledge.

4.2 Students with average level of knowledge in environment conservation had higher abilities to apply knowledge in daily life than students with low level of knowledge.

Procedures

Samples used in this study were 476 Prathom Suksa Six students in the academic year 1985 from 16 schools under the jurisdiction of the Bangkok Metropolitan Administration. The samples were selected by using multistage cluster random sampling technique. The instruments were two type of tests which were constructed by the researcher. The first test was the test of knowledge in environment conservation and the second one was the application test. The data were analyzed by using the T-test, One-way Analysis of variance and the Scheffe' test.

Findings

1. Prathom Suksa Six students had higher abilities in applying knowledge of environment conservation in daily life than having knowledge at .05 significant level.

2. Prathom Suksa Six students, both males and females, had higher abilities in applying knowledge of environment conservation in daily life than having knowledge at .05 significant level.

3. Prathom Suksa Six students with different levels of knowledge in environment conservation had different abilities to apply knowledge in daily life as follows:

3.1 Students with high level of knowledge in environment conservation had higher abilities to apply knowledge in daily life than students with average and low levels of knowledge at .05 significant level.

3.2 Students with average level of knowledge in environment conservation had higher abilities to apply knowledge in daily life than students with low level of knowledge at .05 significant level.

4. Prathom Suksa Six students both males and females with different levels of knowledge in environment conservation had different abilities to apply knowledge in daily life as follows:

4.1 Students with high level of knowledge in environment conservation had higher abilities to apply knowledge in daily life than students with average and low levels of knowledge at .05 significant level.

4.2 Students with average level of knowledge in environment conservation had higher abilities to apply knowledge in daily life than students with low level of knowledge at .05 significant level.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาของรองศาสตราจารย์
 ดร.ทิตินา แชนมณี ประธานกรรมการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์รุจิระ สุภรณ์ไพบูลย์
 และโดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทองเดือน อ่อนน่วม อาจารย์ผู้
 ควบคุมการวิจัย ซึ่งได้กรุณาให้คำแนะนำปรึกษาแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ให้ลุล่วงจน
 วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จเรียบร้อย ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้กรุณาสละเวลาให้ความ
 ช่วยเหลือแนะนำแก้ไขเครื่องมือในการวิจัย ขอขอบพระคุณผู้บริหารโรงเรียน
 คณะครู และนักเรียนในโรงเรียนที่ผู้วิจัยได้รับความร่วมมือช่วยเหลือ และขอขอบคุณ
 พี่ ๆ และเพื่อน ๆ ที่ให้ความช่วยเหลือและให้กำลังใจตลอดมา

ปริศนา ใจทน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ช
กิตติกรรมประกาศ	ญ
รายการตารางประกอบ	ร
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
สมมติฐานของการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย	6
ข้อตกลงเบื้องต้น	6
คำนิยามศัพท์เฉพาะ	7
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	9
2 เอกสารและการวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
ลักษณะและการเรียนการสอนกลุ่มสร้างเสริม	
ประสบการณ์ชีวิต	10
จุดประสงค์ของหลักสูตรกลุ่มสร้างเสริม	
ประสบการณ์ชีวิต	10
การจัดเนื้อหาในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์	
ชีวิต	12
การจัดการเรียนการสอนกลุ่มสร้างเสริม	
ประสบการณ์ชีวิต	14
สิ่งแวดล้อมศึกษา	16
ความหมายของสิ่งแวดล้อม	16
สิ่งแวดล้อมศึกษาและวัตถุประสงค์	18

บทที่		หน้า
	เนื้อหาสิ่งแวดลอมศึกษาในระดับประถมศึกษา..	22
	การเรียนการสอนเรื่องสิ่งแวดลอม.....	24
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	28
3	วิธีดำเนินการวิจัย.....	31
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	40
5	สรุป อภิปรายผลและขอเสนอแนะ.....	49
	สรุปผลการวิจัย.....	51
	อภิปรายผลการวิจัย.....	52
	ขอเสนอแนะ.....	55
	บรรณานุกรม.....	57
	ภาคผนวก.....	63
	ประวัติผู้วิจัย.....	96

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการตารางประกอบ

ตารางที่		หน้า
1	รายชื่อเขตการศึกษาและรายชื่อโรงเรียนที่สุ่มได้.....	33
2	การเปรียบเทียบคะแนนค่าเฉลี่ยของความรู้ เรื่องการ อนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน....	41
3	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความรู้ เรื่องการ อนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและการนำไปใช้ในชีวิตประจำวันของ นักเรียนเพศเดียวกัน.....	42
4	สรุปผลวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความ สามารถในการนำไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียน ที่มีระดับความรู้ เรื่องการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมแตกต่างกัน..	43
5	การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของ คะแนนความสามารถในการนำไปใช้ระหว่างนักเรียน ที่มีความรู้อยู่ในกลุ่มสูง กลุ่มกลาง กลุ่มต่ำ.....	44
6	สรุปผลวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบการ นำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันระหว่างนักเรียนชาย ที่มีระดับความรู้ต่างกัน.....	45
7	การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของ คะแนนความสามารถในการนำไปใช้ระหว่างนักเรียน ชายที่มีความรู้ในกลุ่มสูง กลุ่มกลาง และกลุ่มต่ำ.....	46
8	สรุปผลความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบการนำความรู้ ไปใช้ในชีวิตประจำวันระหว่างนักเรียนหญิงที่มีระดับ ความรู้ต่างกัน.....	47
9	การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของ คะแนนความสามารถในการนำไปใช้ระหว่าง นักเรียนหญิงที่มีความรู้ในกลุ่มสูง กลุ่มกลาง และกลุ่มต่ำ	48